

מזכיר הממשלה

ירושלים, כ' באדר התשפ"ה
20 במרץ 2025

לכבוד
ד"ר גיל לימון, עו"ד
המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

שלום רב,

הנדון: חריגה מסמכות ומתן חוות דעת והנחיות משפטיות בניגוד לפסקי דין

סימוכין: מכתביה של היועצת המשפטית לממשלה לראש הממשלה מיום 16.3.2025, מיום 18.3.2025
מכתבך מיום 19.3.2025 וחוות הדעת שצורפה לה

1. בישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 18.3.2025 אשר דנה בין היתר במינויו של ח"כ איתמר בן גביר לתפקיד השר לביטחון לאומי, מינוי אשר אושר אמש בכנסת, שאלתי את היועצת המשפטית לממשלה שהשתתפה בדיון, באיזו סמכות היא נותנת לממשלה חוות דעת משפטיות הסותרות פסיקות של בית המשפט העליון וזאת עוד בטרם יבשה הדיו מפסיקות אלה של בית המשפט העליון.
2. כך היה בחוות דעתה שקיימת מניעה משפטית להביא לממשלה בעת הזאת הצעת החלטה למנות את ח"כ איתמר בן גביר לשר לביטחון לאומי וזאת **לאחר** שבית המשפט העליון פסק באותו היום בעתירה שהוגשה למנוע את ההחלטה (בג"ץ 9037-08-24) כי אין מקום לתת צו ארעי אשר ימנע מהממשלה לקבל החלטה על מינויו לתפקיד.
3. באותה דרך פסולה ובחוסר סמכות נהגתם גם כאשר לסוגית העברת ראש השב"כ מתפקידו כאשר קבעתם במכתבכם מיום 18.3.2025 כי "**לא ניתן לקיים עתה את ישיבת הממשלה המתוכננת בנושא**" וזאת **לאחר** שבית המשפט העליון פסק (בג"ץ 43461-03-25) כי הישיבה תוכל להתכנס לדון בסוגיה והיועצת המשפטית לממשלה תוכל לחוות את עמדתה המשפטית בפניה.
4. לא זו אף זו, בסעיף 17 בחוות דעתך מיום 19.3.2025 ניסית לעקוף את פסק הדין הנ"ל של בית המשפט העליון בטענה כי בית המשפט לא נדרש לנושא בחינת הוועדה המייעצת בטרם יתקיים דיון בממשלה, ולשיטתך, **אי אפשר לקיים את הדיון הערב בממשלה** כל עוד לא הובא הנושא בפני הוועדה המייעצת.
5. **אלא שבית המשפט העליון פסק היום, שוב, אחרת**, גם כאשר לניסיון המעקף שלך (בג"ץ 44727-03-25) וזאת לאחר שעמדה בפניו טענתכם החדשה (והמופרכת) באשר לצורך להביא את הנושא לבחינת הוועדה המייעצת בטרם תקיים הממשלה דיון בנושא. **בית המשפט העליון קבע שכל עוד לא התקבלה החלטת ממשלה על הפסקת כהונתו של ראש השב"כ אין שום מקום להתערבות שיפוטית בהבאת הנושא לדיון בממשלה.**
6. ביום 16.3.2025, במכתבה הראשון של היועצת המשפטית לממשלה לראש הממשלה צוין כי לא ניתן לפתוח בהליך סיום כהונה כאמור עד להשלמת בירור התשתית העובדתית והמשפטית שעומדה ביסוד ההחלטה אך לא בא זכרה של הטענה, שנולדה בחלוף 48 שעות (במכתב היועצת מיום 18.3.2025) ולפיה כתנאי מוקדם להבאת הצעת החלטה בדבר סיום הכהונה לממשלה, נדרש לקבל את המלצת הוועדה המייעצת.

7. במכתב הני"ל **עלתה טענה חדשה נוספת** ולפיה יש לתת לראש השב"כ הזדמנות להציג את התייחסותו להחלטה שלא במסגרת ישיבת הממשלה שתתקיים בנושא, **אלא בהליך מוקדם**.
8. היועצת המשפטית לממשלה, שהינה רשות מנהלית, חבה בחובת תום הלב כלפי הציבור, אך גם כלפי הממשלה והעומד בראשה כיועצת המשפטית שלהם. **יעוץ משפטי לממשלה המעלה את נימוקיו טיפין וכל פעם שהנימוק מופרך ובית המשפט פוסק אחרת נולד נימוק חדש, אינו יעוץ משפטי לממשלה, אלא יעוץ לעומתי לממשלה**. כל מי שענינו בראשו אינו יכול שלא לראות את המאמץ לסכל בכל דרך את החלטות הממשלה כאילו מדובר בפעולתו של ארגון לא-ממשלתי לעומתי. היאחזות בטיעון חדש בכל פעם, אף מעלה חשש **לפעולה בחוסר תום לב** וזאת כפי שנקבע כבר לפני יובל שנים בפסק דינו של כב' השופט ויתקון (בג"ץ 602/77).
9. בהתייחס לטענתכם החדשה בעניין הצורך, כביכול, להביא את נושא העברת ראש השב"כ מכהונתו בפני הוועדה המייעצת, בטרם תדון הממשלה בהפסקת כהונתו לפני תום תקופת כהונתו בהתאם לסעיף 3 לחוק שירות הביטחון הכללי, **מדובר בטעות מנהלית מוחלטת וברורה**, שכן אין במאגר החלטות מזכירות הממשלה החלטה תקפה המחייבת לבצע את הצעד הזה כפי שיפורט להלן.

החלטות הממשלה בנושא הפסקת כהונה של נושאי משרה בכירים בשירות המדינה

10. ביום 7.9.2008 קיבלה הממשלה את החלטת ממשלה מס' 4062 שעניינה קביעת הסדרים לקציבת והפסקת כהונתם של נושאי משרה בכירים בשירות המדינה. על-פי האמור בסעיף (1) להחלטה זו, ההסדרים הללו חלים על נושאי משרה בכירים בשתי קבוצות:
- א. נושאי משרה מבין אלו המנויים בתוספת לחוק שירות המדינה (מינויים) (התשי"ט-1959), אשר יוצעו על-ידי צוות מקצועי ייעודי לענין זה, ואשר יאושרו על-ידי הממשלה.
- ב. נושאי משרה בכירים נוספים בשירות המדינה, שאינם מנויים על התוספת לחוק שירות המדינה, אשר יוצעו על ידי הצוות המקצועי האמור, ואשר יאושרו על-ידי הממשלה.
11. בחודשים שלאחר מכן, הצוות המקצועי הבין-משרדי ישב על המדוכה, נועץ עם הנוגעים בדבר, וגייש רשימת משרות בכירות עליהן יחולו ההסדרים של החלטה 4062. ביום 8.2.2009 קיבלה הממשלה את החלטה 4470 שנועדה לאשר את המלצות הצוות המקצועי. רשימת המשרות שהמליץ הצוות המקצועי ואשר אושרו בהחלטה 4470 מונה מעל 70 נושאי משרה בכירים, מכמה משרדי ממשלה, **ואולם ראש השב"כ אינו נמנה על רשימה זו**. מכאן שההסדרים בדבר קציבת או הפסקת כהונתו של ראש השב"כ אינם כפופים להחלטה 4062. בשולי הדברים יוער כי תוצאה זו טבעית למדי נוכח קיומו של הסדר ממצה בחקיקה ראשית משנת 2002 לעניינים אלו, העוסק בקציבת והפסקת כהונתו של ראש השב"כ – **סעיף 3 לחוק שירות הביטחון הכללי (התשס"ב-2002)**.
12. למעלה מן הצורך יצוין, כי לגבי נושאי המשרות הבכירות אשר כן מנויות בהחלטה 4470 – כאמור, מעל 70 נושאי משרה **שראש השב"כ אינו אחד מהם** – ההסדר שנקבע בהחלטה 4062 קבע בסעיף 4(א) כי לא תופסק כהונתם אלא על-פי המלצת הוועדה המייעצת למינויים בכירים (להלן "ועדת טוהר מידות") כאמור בהחלטת הממשלה 91 מיום 30.5.2006. **החלטה 91 בוטלה לימים והוחלפה בהחלטה 3839 מיום 27.5.2018**, אשר קובעת שבעה נושאי משרה בכירים, ביניהם ראש השב"כ, **שטרם מינויים** נדרש אישור ועדת טוהר מידות. ועדה זו מונה 4 חברים, בראשות שופט בית המשפט העליון בדימוס (כיום כב' נשיא ביהמ"ש העליון בדימוס אשר גרוניס), ותפקידה לוודא שלא ייעשו מינויים לא ראויים, בין היתר בשל זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה.

13. סעיף 4(א) האמור בהחלטה 4062 יצר הסדר אסימטרי: בעוד שוועדת טוהר המידות עוסקת באישור מינויים מטעמי טוהר מידות של שבעה נושאי משרה בכירים בלבד, מכוח סעיף 4(א) להחלטה 4062 היה עליה לעסוק בהפסקת כהונה של למעלה מ-70 נושאי משרה בכירים בשירות המדינה. **לכן ביום 14.2.16 אימצה הממשלה את החלטה 1148** אשר תיקנה את סעיף 4(א) בהחלטה 4062 וקבעה שהפסקת כהונה של נושא משרה במהלך הכהונה שנקצבה לו, תיעשה על ידי שתי ועדות –

א. לעניין משרות שהמינוי אליהן נעשה לאחר המלצת ועדת טוהר מידות – על-פי המלצתה כאמור.
 ב. לעניין יתר המשרות שהחלטה 4062 חלה עליהן – על-פי המלצת ועדת מינויים בראשות נציב שירות המדינה מכוח חוק שירות המדינה.

14. החלטה 1148 אינה קובעת נושאי משרה חדשים עליהם מוחל ההסדר הקבוע בסעיף 4062; היא אך מפצלת את נושאי המשרה עליהם החלטה 4062 חלה – מכח החלטה 4470 המשלימה אותה – לשתי ועדות, על מנת לתקן את האסימטריה הברורה שהיתה בהחלטה 4062. עובדה זו לא ניתנת למחלוקת הן מתחילת החלטה 1148 הקובעת תיקון להחלטה 4062 בסעיף 4(א) בלבד, ומשכך, יתר סעיפיו עומדים על מכונם, לרבות אלו הקובעים את המשרות עליהן ההחלטה חלה ואת אופן קביעתן על-ידי הצוות המקצועי. עובדה זו לא ניתנת למחלוקת גם מהביטוי "יתר המשרות שהחלטה 4062 חלה עליהן", אשר הופנו לוועדה אחרת, קרי, לא ועדת טוהר המידות, שיש בו כדי להבהיר שהחלטה 1148 פשוט מפצלת את המשרות עליהן חלה החלטה 4062 לשתי קבוצות, ולא מתיימרת להוסיף עליהן.

15. יוצא לפיכך כי ועדת טוהר המידות אמורה לעסוק בהפסקת כהונתם של אותם נושאי משרה מבין השבעה שהיא מטפלת בהם בשלב המינוי, **ובלבד שהחלטה 4062 חלה עליהן, דהיינו, עליהם להיות מנויים בהחלטה 4470**. ראש המוסד למודיעין ותפקידים מיוחדים, לדוגמה, נמנה עם שתי הקבוצות, ולכן זו משרה שהפסקת כהונתה טעונה המלצה של ועדת טוהר המידות. **היות ומשרת ראש השב"כ אינה מנוייה בהחלטה 4470 בעקבות המלצות הצוות המקצועי, אזי החלטה 4062 לא חלה על נושא משרה זה, וממילא אין בכוחה של החלטה 1148 לשנות זאת.**

16. בשולי הדברים יוער, כי בגוף הצעת ההחלטה צוין מפורשות כי "לאור דחיפות ההצעה, אופייה והשלכותיה, ולהסרת הספק, ועל אף שעמדת הממשלה היא כי אין החלטת ממשלה תקפה לעניין ההליכים לקיצור כהונת ראש השירות, ובכלל זה אין החלטה המחייבת בחינה מוקדמת של הוועדה המייעצת למינויים ולתפקידים בכירים, הממשלה קובעת כי החלטתה זו גוברת על כל החלטת ממשלה קודמת בנושא".

17. מצפה לראותכם בישיבת הממשלה הערב.

בכבוד רב,

יוסי פוקס

מזכיר הממשלה

העתק:

ראש הסגל

שר המשפטים

יועמ"שית משרד רה"מ